

NOTAT

Til Kulturudvalget

23. oktober 2007

Uddybende materiale om Kulturministeriets bidrag til regeringens lovprogram

Kulturministeriets bidrag til regeringens lovprogram for folketingssamlingen 2007/2008 fremgår nedenfor. På de efterfølgende sider beskrives de enkelte lovforslag i flere detaljer.

- **Ændring af lov om teater (Overenskomster for landsdelscener) (Okt II)**
- **Ændring af lov om pligtaflevering af offentliggjort materiale (Okt II)**
- **Ændring af lov om litteratur (Fribyordning for forfulgte forfattere m.fl.) (Nov I)**
- **Ændring af lov om ophavsret (Jan I)**
- **Ændring af lov om indhentelse af børneattest i forbindelse med ansættelse af personale m.v (Jan I)**
- **Ændring af lov om fremme af dopingfri idræt (Jan I)**
- **Lov om Dansk Sprognævn (Feb II)**

Lovforslag om ændring af teaterloven (Godkendelse af kollektive overenskomster for vise teatre)

Formål med lovforslaget

Før kommunalreformen blev forhandlinger af overenskomster for Aarhus Teater, Odense Teater, Aalborg Teater, Den Jyske Opera, Det Danske Teater (nu folketeatret.dk) og Det Storkøbenhavnske Teaterfællesskab (nu Københavns Teater) forestået af Amtsrådsforeningen på baggrund af, at teatrenes ledelser delegerede forhandlingskompetence til foreningen. Kompetencen til at forhandle overenskomster efter kommunalreformen ligger igen hos det enkelte teater, men teatrenes ledelser har over for Kulturministeriet givet udtryk for, at det enkelte teater ikke har tilstrækkelig faglig ekspertise til at løfte opgaven alene.

Teatrene ønsker derfor at etablere et fælles forhandlingssekretariat, som kan forhandle overenskomster for teatrene. Teatrene ønsker desuden at få mulighed for at blive bistået af staten i forhandlingerne. Staten har ikke hjemmel i den gældende lovgivning til at godkende aftaler om løn- og ansættelsesvilkår for ansatte på de pågældende teatre.

Lovforslagets indhold

Lovforslaget indebærer, at der etableres en hjemmel til, at staten skal godkende kollektive overenskomster om løn- og ansættelsesvilkår for ansatte på Aarhus Teater, Odense Teater, Aalborg Teater, Den Jyske Opera, folketeatret.dk og Københavns Teater. Efter forslaget skal finansministeren alene godkende kollektive overenskomster.

Lovændringen medfører ikke i sig selv, at de ansatte på teatrene bliver omfattet af statens regler om løn- og ansættelsesforhold.

Såfremt teatrene opretter et fælles forhandlingssekretariat, finansierer de involverede teatre selv udgifterne hertil. Såfremt et eller flere af de pågældende teatre ikke ønsker at tilslutte sig fællessekretariatet, forventes det, at teatret selv varetager forhandlingerne af løn- og ansættelsesvilkår for sit personale, men finansministeren skal fortsat godkende indgåede aftaler om løn- og ansættelsesvilkår.

Ændring af lov om pligtaflevering af offentliggjort materiale

Formål med lovforslaget

Det fremgår af § 22, stk. 2 i pligtafleveringsloven fra 2004, at Kulturministeren skal fremsætte forslag om revision af loven senest i folketingsåret 2007-08. Lovforslaget tilsigter at udskyde en revision af pligtafleveringsloven indtil senest folketingsåret 2010-11, hvor der forventes at foreligge det nødvendige grundlag for overvejelser om en evt. indholdsmæssig revision af loven.

Baggrunden for lovforslaget

Baggrunden for indsættelsen af en revisionsklausul var problematikken omkring adgangen til Netarkivet, hvilket er et system til arkivering af websider.

Det Kongelige Bibliotek og Statsbiblioteket har udviklet Netarkivet og virker i samarbejde som pligtafleveringsinstitutioner for internetmateriale. Det indsamlede materiale fra internettet vil kunne indeholde følsomme personoplysninger, og det er derfor forudsat, at indtil det er muligt at afgrænse de følsomme personoplysninger, vil tilgængeliggørelse kun ske til forskningsbrug. Baggrunden for lovens revisionsbestemmelse var et ønske om at vurdere muligheden for at afgrænse følsomme personoplysninger og dermed udvide adgangen til Netarkiv for offentligheden.

Det Kongelige Bibliotek og Statsbiblioteket er imidlertid af den opfattelse, at det i den igangværende udviklingsfase er nødvendigt at gennemføre en nærmere analyse af mulighederne for at afgrænse følsomme personoplysninger, før en evt. indholdsmæssig revision af loven overvejes. Det er institutionernes vurdering, at det vil være muligt at drage konklusioner på grundlag af en sådan undersøgelse, således at forslag til evt. indholdsmæssig revision af loven vil kunne fremsættes senest i folketingsåret 2010-11.

Da der ikke i øvrigt er forhold på pligtafleveringsområdet, som på nuværende tidspunkt nødvendiggør en revision af loven, indebærer lovforslaget, at en revision af loven udskydes til senest folketingsåret 2010-11.

Ændring af lov om litteratur (Fribyordning for forfulgte forfattere m.fl.)

Formål med lovforslaget

Regeringen har i forbindelse med fremlæggelsen af lovprogrammet for Folketingsåret 2007/2008 taget initiativ til etablering af en dansk friby-ordning for forfulgte forfattere og skribenter fra hele verden.

Formålet med en dansk fribyordning er at give danske byer mulighed for at tilslutte sig et internationalt netværk af byer, der giver husly og arbejdsro til forfattere og skribenter, som er forfulgt på grund af en indskrænket eller helt fraværende offentlig ytringsfrihed i deres hjemlande.

Lovforslagets indhold

Hvis fribyordningen skal realiseres i Danmark, er det nødvendigt, at kommunerne får mulighed for at yde økonomisk støtte til forfatternes ophold, idet ordningen bl.a. indebærer, at byerne skal stille en møbleret bolig til rådighed for forfatteren, give økonomisk støtte og sikre adgang til sundhedsydelser, skolegang mv. til forfulgte forfattere og skribenter. Der er i dag ikke hjemmel hertil i kommunal-fuldmagtsreglerne. For at give kommunerne den ønskede mulighed fremsætter kulturministeren derfor dette lovforslag om ændring af litteraturloven, således at det nødvendige hjemmelsgrundlag for danske kommuners deltagelse i fribyordningen tilvejebringes.

Lovforslaget skal ses i sammenhæng med et lovforslag, der fremsættes af integrationsministeren om en ændring af udlændingeloven, således at der kan gives midlertidig opholds- og arbejdstilladelse til fribyforfattere og skribenter på nærmere angivne betingelser, herunder at fribyerne påtager sig at forsørge de pågældende forfattere.

Det er frivilligt for kommunerne, om de ønsker at tilslutte sig fribynetværket og dermed om de ønsker at påtage sig de forpligtelser – økonomiske såvel som andre – der følger med et sådant engagement. Lovforslaget pålægger således ikke kommunerne udgifter, men tilvejebringer alene en hjemmel for at de kan afholde udgifter af denne karakter, hvis de måtte ønske det.

Ændring af lov om ophavsret

Det har været overvejet, om der skal indføres en bestemmelse i ophavsretsloven, der indebærer, at rettighederne til de værker der skabes af ansatte i faste ansættelsesforhold automatisk tilhører arbejdsgiveren. I dag opstår rettighederne hos den ansatte, men kan enten som følge af aftale eller overenskomst overgå til arbejdsgiver. Herudover følger det af retspraksis, at rettighederne går over til arbejdsgiveren i et vist omfang. Der er ikke politisk flertal for en sådan arbejdsgiverregel, hvorfor der ikke stilles forslag herom.

Ophavsretsloven indeholder desuden bestemmelser, der forpligter en rettighedserhverver til at udnytte de rettigheder, som ved aftale er overdraget fra en ophavsmand. Bestemmelserne fraviges dog ofte i praksis, hvilket betyder, at erhververen af rettigheder til et værk i realiteten ikke er bundet af udnyttelsespligten. Dette harmonerer ikke med lovgivers intentioner ved indførelsen af de nuværende bestemmelser om udnyttelsespligt.

Kulturministeriet finder på den baggrund, at der er behov for at gøre bestemmelserne om erhververens pligt til udnyttelse af de overdragne værker ufravigelige. Tidsfristen for udnyttelse fastsættes til 3 år og opsigelsesfristen til 6 måneder, idet man konkret kan aftale sig til en fravigelse om nødvendigt.

Der stilles desuden forslag om indførelse af en generel hjemmel til indgåelse af aftaler med aftalelicensvirkning. Hovedformålet er at åbne mulighed for en nemmere klarering af rettigheder fx i forbindelse med digitalisering af kulturarven. Det betyder fx, at der kan indgås aftaler om udnyttelse af DR's programarkiv og om digitalisering af bibliotekers tidsskrifter m.v.

Lovforslaget har derudover til formål at give producenterne rettigheder til kabelviderespredning m.v. af deres værker. Når radio- og tv-udsendelser spredes i kabelanlæg skal der betales vederlag til rettighedshaverne for denne kabelviderespredning. Producenterne nyder i modsætning til de udøvende kunstnere ikke beskyttelse på dette område.

Det er Kulturministeriets vurdering, at forskelsbehandlingen i relation til kabelviderespredning er principielt forkert, og det foreslås derfor at sidestille producenterne og de udøvende kunstnere også på dette område, således at producenterne i lighed med ophavsmænd og udøvende kunstnere får en eneret til kabelviderespredning m.v. af deres værker. Det forudsættes i lovbemærkningerne, at lovændringen ikke vil få betydning for størrelsen af det kabelviderespredningsvederlag, der skal erlægges, ligesom det ikke vil indebære en ændret intern fordeling.

Ændring af lov om indhentelse af børneattest i forbindelse med ansættelse af personale m.v

Børneattestloven indeholder i § 5, stk. 2, en revisionsklausul, der forpligter Kulturministeriet til senest i folketingsåret 2007-08 at fremsætte forslag til revision af loven.

Der er i løbet af 2007 gennemført en evaluering af børneattestloven, som viser, at loven fungerer tilfredsstillende i praksis. På baggrund heraf foreslås det alene at ophæve revisionsklausulen.

Loven er dernæst omfattet af lovovervågning, hvilket indebærer, at der skal sendes en evalueringsrapport til Folketinget, som redegør for, om formålet med loven er opfyldt m.v. Kulturministeriet fremsender en sådan evalueringsrapport inden udgangen af året.

Ændring af lov om fremme af dopingfri idræt

Anti Doping Danmark (ADD) har traditionelt fokuseret på eliteidrætten, men organisationen har, på grundlag af den eksisterende lovgivning, også beskæftiget sig med og bekæmpet doping blandt motionister i såvel den organiseret foreningsbaseret idræt som i den kommercielle idræt. ADD oprettede i 2003 en ordning som gjorde det muligt for motions- og fitnesscentre at indgå aftaler om gennemførelse af dopingkontrol. Denne ordning er den eneste af sin art i verden, og har været en succes.

Det kan dog være svært for den enkelte borger at se, hvilke fitnesscentre der medvirker i dopingkontrol, og hvilke der ikke gør, og da motionisters doping oftest er forbundet med styrketræning i motions- og fitnesscentre, er det hensigten med lovforslaget at forpligte motions og fitnesscentre til at redegøre for, om de deltager i kampen mod doping ved at pålægge dem at offentliggøre på deres hjemmeside samt fysisk i selve centret centeret, om de har indgået aftale om dopingkontrol med ADD.

Motions- og fitnesscentrenes brancheforening, Dansk Fitness- & Helseorganisation (DFHO) deltager aktivt i kampen mod doping i centre over hele landet, og har efterspurgt tiltag af denne art. Tilsvarende finder Forbrugerstyrelsen, at tiltag af denne art, der giver den enkelte forbruger mulighed for at vælge et fitnesscenter, som bekæmper doping, er ønskelig.

Lovforslag om ændring af lov om Dansk Sprognævn

Formål med lovforslaget

Formålet med lovændringen er at give mulighed for at modernisere Dansk Sprognævns ledelsesstruktur. Der blev i 2006 for første gang udnævnt en direktør for Dansk Sprognævn, hvilket har medført et behov for nye rammer for kompetencefordelingen mellem direktøren, det nuværende arbejdsudvalg og repræsentantskabet. Der er desuden behov for skabe hjemmel til at erstatte arbejdsudvalget med en egentlig bestyrelse.

Lovforslagets indhold

Lovforslaget indebærer, at Sprognævnets nuværende arbejdsudvalg erstattes af en egentlig bestyrelse, som har det overordnede faglige og økonomiske ansvar for institutionen. Der skal endvidere skabes hjemmel til en klarere kompetencefordeling mellem direktør, den nye bestyrelse og repræsentantskabet.

Derudover er der behov for ændringer af antallet af medlemmer af sprognævnets repræsentantskab. Det er desuden et ønske fra Dansk Sprognævn, at repræsentantskabets sammensætning bliver mere tidssvarende. Der er i dag behov for at flere faggrupper bliver repræsenteret – eksempelvis bør naturvidenskaberne være repræsenteret.

Endelig kan der være behov for ændringer som følge af anbefalingerne fra det sprogudvalg som kulturministeren nedsatte 26. april 2007 og som forventes at komme med en række anbefalinger med udgangen af 2007.